

NOVI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

“EL NUEVO PERIODICO”

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316 51 — Retiro 5889

Leto I.

BUENOS AIRES, 6. JANUARJA

1934

štev. 16.

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.
LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Pozdrav predsednika emigrantskih udruženj iz Julijske Krajine v Jugoslaviji bratom v Južni Ameriki

Dr. Ivan Marija Čok, predsednik Jugoslovenskih emigrantskih udruženj iz Julijske Krajine v Jugoslaviji, neustrašni borec za pravice naših rojakov, ki žive pod Italijo, nam je poslal naslednje pismo, naslovljeno našim izseljencem v Južni Ameriki. Bilo je namenjeno že za novoletno številko, a nam je prispelo z zamudo in ga zato objavljamo danes.

V Beogradu, 1. decembra 1933
Na dan ujedinjenja.

Z velikim veseljem sem pozdravil prvo številko “Novega lista”, ko mi je prispela preko širokega Oceana v roke, sem, v ponosno prestolnico velike Jugoslavije. Vesel sem bil, ker sem iz njega spoznal voljo in sposobnost naših izseljencev v Buenos Airesu in Južni Ameriki, da hočejo ohraniti in gojiti skupnost, ono skupnost, v kateri bodo posamezniki našli pomoč in podporo, da bodo lahko vztrajali v današnjih težkih časih. Poleg drugega pa jim ima ta skupnost in glasilo “Novi List” poslužiti kot veza med novo in staro domovino, da ne zamrejo, temveč da ostanejo žive vse vezi krvi, jezika in skupnosti najrazličnejših moralnih in materijalnih interesov, ki naj vzajemno koristijo onim, ki so se preselili v novo domovino, in onim, ki so ostali v stari domovini.

Organizacija naših izseljencev je potemtakem neobhodno potrebno sredstvo za čuvanje naših vzajemnih interesov tu in onstran Oceana. Lastno glasilo je v organizaciji najučinkovitejši in zato najpotrebnejši faktor.

Iz tega stališča najiskreneje pozdravljam “Novi list”, želeč mu obilo uspeha v njegovem delu na korist in prospeh vsem, katerim je namenjen. Preko “Novega lista” pozdravljam vse naše izseljence v Južni Ameriki, želeč jim srečen božič in veselo novo leto, z iskreno željo, da bi jim novo leto in sploh bližnja bodočnost prinesla, njim kakor nam, in celemu svetu, rešitev iz težkih razmer, v katere je človeštvo prišlo.

Razne prirode so težave, ki danes pritiskajo človeštvo. Zgodovina človeštva ne pozna dobe take gospodarske depresije, kakor vlada dandanes po vseh kontinentih. Vendar je še druga težava, ki je še večja in koje razlogi so še globokejši, in katero bo radi tega težje ozdraviti nego gospodarsko krizo. To je kriza duhov in duševnosti posameznih skupin ljudi med seboj. Posamezni narodi, posamezne države in celo posamezne skupine v okviru istega naroda in iste države so med seboj v strašnih bojih radi konfliktov med njihovimi interesi, radi borbe med pravico in krivico, med pravdo in nasiljem.

Razmere se bodo v vsakem pogledu zboljšale, šele tedaj, ka-

„Nas ni strah. Na svoji strani imamo zaveznika, ki ga nikdar nobena moč, nobeno nasilje in nobeni topovi ne morejo premagati, in to je: NJENO VELIČANSTVO PRAVICA”

dar bodo zavladali pravica, poštenje, značaj in zvestoba.

Na podlagi teh premišljevanj naj velja moj posebni pozdrav onim mojim bratom in sestram — izseljencem v Južni Ameriki, ki so iz rodu ponižanih in razžaljenih, ki so iz dežele potlačeni in vseh pravic oropanih. Kot dobremu Slovincu in dobremu Jugoslovenu so mi vsi Slovenci in vsi Jugoslovenci enako blizu, vsi so mi enako mili in dragi bratje. In ravno tako, kakor meni, so tudi vsem ostalim 15 milijonom Jugoslovanov, kolikor nas je Bog dal na tem svetu, še posebno pri srcu oni naši bratje, ki jih je zadela najhujša usoda. Mislim na brate iz Istre, Trsta, Goriške, s Krasa, Brd, Vipavske doline, iz iderskega, postojnskega in ilirsko-bistriškega okraja. Mislim na vse one naše brate, ki jim naša pradedovina Julijska Krajina, bodisi radi vladajoče gospodarske krize, bodisi radi neznoznega fašističnega nasilja, ni mogla več nuditi ekzistencije in varnega življenja in ki so se morali izseliti. Velikemu številu naših izseljencev iz Julijske Krajine, ki sedaj živijo v Južni Ameriki, odgovarja naravnost ogromno število nas, ki smo morali prestopiti krivično mejo pri Snežniku in pri Triglavu, ter se zateči k bratom v svobodi, v veliko in plemenito Jugoslavijo. Sedemdeset tisoč sinov je šla Julijska Krajina Jugoslaviji. Ako štejemo vse one, ki so se izselili in ki so odšli razven v Jugoslavijo tudi po drugih državah Evrope (Nemčijo, Francijo, Belgijo), pa tudi, preko Oceana, v Severno in, še več, v Južno Ameriko, moramo z začudenjem in z bolestjo v srcu ugotoviti naravnost porazno število najboljših sinov, ki jih je izgubil naš narod v Julijski Krajini v teku teh let po svetovni vojni: okoli stotisoč Jugoslovenov je odšlo iz Istre, Trsta in Goriškega, da se umaknejo neznoznemu nasilju brezobzirnega tujca.

Naš sovražnik, fašizem, smatra kot enega od svojih največjih uspehov v svoji protijugoslovenski akciji ravno to, da je s svojim postopanjem primoral tako ogromno število, skoro eno petino domačega prebivalstva, da se izseli in zapusti domače ognjišče. Fašisti se veselijo tega svojega uspeha, ker so prepričani, da smo mi, ki smo se morali izseliti, odšli za vedno; da smo svoji prvi domovini obrnili hrbet in da se ne vrnemo nikdar

več. Prepričani so, da smo po boju, ki smo ga borili v J. Krajini za svojo čast in poštenje, za svojo svobodo in svoje dostojanstvo, vrgli puško v koruzo in za-

Dr. Ivan Marija Čok

pustili svoja ognjišča, v katera bodo oni, fašisti, pripeljali svoje pritepenice, “zemlje lačne tujce”, kakor jih je v svojem proroškem duhu imenoval naš goriški slavaček Simon Gregorčič, da se bodo vsedli na naše, in zagospodarili nad našo zemljo.

Na nas je, da dokažemo fašistom in vsem, ki se jih tiče, da so se v teh svojih računih hudo prevarili. Naj vedo, da se nismo in se ne bomo nikdar odrekli naši zemlji, naši domačiji in ljubezni do nje. Čimbolj jo oni tepajo, čimbolj sramotijo in upropaščajo naš narod v Julijski Krajini, tem večja je naša ljubezen do naših nesrečnih bratov, ki so tam ostali, in do naših domov, ki smo jih tam pustili. Z nasiljem in krivico od njihove strani raste naša vdanost in zvestoba do naše zemlje, raste naša ljubezen do naše očetnjave. In dokler bo zadnji fašist s svojo krivico in nasiljem tepal našo sveto zemljo, ne bomo dali miru. Prepričani smo, da pride dan, ko se bo, ob podpori in bratski solidarnosti vseh Jugoslovenov in sploh vseh ljudi, ki se borijo za pravico in poštenje, plamen naše ljubezni spremenil v zibelj, ki bo brezobzirno in za vedno uničil krivico in nasilje.

Naj znajo fašisti, da mi emigranti, ki so nas oni oropali naših domov, nismo postali obupni brezdomci, brezbarvna masa, ki je končno likvidirana in postavljena izven vsake borbe, nego, da mi baš vsled tega, ker so nam z izgnanstvom dali svobodo, smatramo za svojo največjo in najsvetejšo dolžnost, da se bo-

rmo proti krivici in za pravico, proti nasilju in za svobodo. Kar nas je v Jugoslaviji, smo se organizirali. Danes štejemo že 35 samostalnih emigrantskih organizacij po vseh centrih države, kjerkoli so emigranti iz Julijske Krajine. Te organizacije, povezane med seboj v “Savez jugoslovenskih udruženj iz Julijske Krajine”, kateremu me je zaupanje mojih rojakov že tretje leto postavilo na čelo, predstavlja ponosno armado združenih sil, ki se hočejo boriti za pravice Julijske Krajine in naših tamkajšnjih bratov. Močni smo po številu, še močnejši po organizaciji, strnjenih vrstah in disciplini, ki v njih vlada, najmočnejši po duhu, ki veje v naših srcih, po naših dušah, po naši nezlomljivi volji in po naši pripravljenosti do požrtvovanja. Naša moč in naša samozavest je tem večja in tem solidnejša, ker imamo na svoji strani, kot že rečeno, ne samo vse brate Jugoslovence, temveč tudi one, ki se borijo proti krivici ter tiranstvu in za pravico in svobodo.

In teh je, hvala Bogu, veliko število med vsemi narodi; prepričan sem, da je med njimi tudi velika večina Italijanov samih, četudi danes njihovo pravo razpoloženje radi fašističnega nasilja ne more priti do veljave.

V tej naši organizaciji računamo tudi z vsemi našimi brati izseljenci tam preko Oceana, v prvi vrsti seveda z onimi, ki so, kakor mi, iz tužne Istre, iz naše solčne Goriške, iz ponosne Notranjske in iz kršne Tržaške pokrajine, pa tudi z vsemi ostalimi Jugoslovenci.

Ne samo z optimizmom in z zaupanjem gledamo v bodočnost, nego s trdno vero v končno zmago. Mi se zavedamo, da je nasprotnik jak, po številu in po sredstvih, s katerimi razpolaga; vemo pa tudi, da so naše vrste jake in da smo junaci. Torej nas ni strah. Glavno pa je, da imamo na svoji strani Zaveznika, ki ga nikdar nobena moč, nobeno nasilje in nobeni topovi ne morejo premagati, in to je:

**NJENO VELIČANSTVO
PRAVICA.**

Dr. Ivan Marija Čok

Predsednik Jugoslovenskih emigrantskih udruženj iz Julijske Krajine v Jugoslaviji.

RAZNE VESTI

Gospodarske in socialne naredbe kubanske revolucionarne vlade so naletele na odpor trgovskih, finančnih in industrijskih krogov republike, kojih udruženje je poslalo predsedniku Grau de San Martinu spomenico, v kateri zahteva odpravo raznih novih zakonov ter navezovanje trgovinskih pogajanj z Združenimi državami. Kuba se doslej še ni pomirila ter so spopadi in atentati še vedno na dnevnem redu.

Maršal von Krobatin bivši avstrijski vojni minister in poveljnik v bojih ob Soči, je umrl pretekli teden na Dunaju. Imel je 84 let. Sledil je v grob pred nedavnim umrlemu gen. Potioreku, bivšemu guvernerju Bosne in Hercegovine ter poveljniku v vojni proti Srbiji.

Devet milijonov delavcev je spet dobilo delo, odkar je prišel na vlado predsednik Roosevelt. Tako je pred nedavnim izjavil neki član ameriškega odbora za gospodarsko obnovo: Povedal je tudi, da so dohodki poljedelcev znašali meseca septembra 1933 celih 50 od sto več, nego v istem mesecu prejšnjega leta.

Hud orkan je divjal na Madrasu. Umrlo je 250 oseb in poginilo okrog 10 tisoč glav živine.

Poslanica avstrijskega episkopata je razburila nemške fašiste in je radi tega monakovska radio-odajna postaja spet začela pošiljati v svet hude napade gromovnika Habichta na avstrijske cerkvene in posvete oblasti.

Premirje v Chacu se je podaljšalo za nadaljnjih osem dni, ker je paragvajska vlada, po dolgem prigovarjanju sosednih držav, pristala končno na ta predlog. Chacovska komisija Družbe narodov nadaljuje sedaj pogajanja za končno likvidacijo dolgotrajnega spora.

Japonski cesar je končno dobil moškega potomca. Dal mu je naslednje ime: Akihito Cugu-No-Miža, kar bi po naše pomenilo “velikodušni in sijajni prestolonslednik”.

Vznemirljiva vest se je bila razširila vprav ob nastopu novega leta v Londonu. Govorili so, da je japonska vlada napovedala Rusiji vojno, a se je pozneje izkazalo, da je bila novica iz trte izvita.

Huda letalska nesreča se je dogodila v soboto v Belgiji, blizu Ruysseledeja. Veliko trimotorno potniško letalo je radi megle zadelo v visok stebel tamošnje brezžične brezbojne postaje, tresčilo na tla ter zgorelo. Deset potnikov je našlo strašno smrt med plameni.

Skoro deset dni, samo dve uri manj, sta ostala v zraku ameriška letalca Harrell in Thaden. Seveda so jima bencin dovajali v zraku, s pomočjo drugega letala.

„Mattinova“ zgovornost

„Mattino“ ima navado, kakor zatrjuje, udarjati v polemikah z dokazi in z argumenti, pa jih je tudi v svoji številki od 1. t. m. nabral v takšni obliči, da nas je spravil v resnično zadrego. „Argumenti“, s katerimi pobija ono, kar smo mi napisali v predzadnji številki „Novoga lista“, so sledeči:

„Smargiassate, ciucoslavate, castronerie, l'infelice (to bi bil „Novi list“), baggianate, scempiaggini“ ... itd.

Vsak, ki pozna našo govorico (katero je — mimogrede povedano — „Mattino“ sedaj... „razorožil“, saj mu je še pred nedavnim bila kakor rezgetan strojne puške, dočim pravi v svojem zadnjem odgovoru, da je kakot... kihanje), ve, da se v takšnih argumentih ne moremo kosati s fašističnim glasilom, ker jih naš besedni zaklad ne vsebuje v tako širokogrudni obliči, kakor italijanski. Torej nam je bilo že v naprej usojeno, da bomo pogoreli...

Če si pa bomo, vkljub vsemu, upali napisati danes še nekaj manj tehničnih besed, nego so „Mattinove“, se bo to zgodilo samo zategadelj, da ne bo g. Intaglietta mislil, da nam je sapa že popolnoma pošla.

Torej:

Z našo nedoslednostjo ni tako hudo, kakor meni g. direktor, ko nas je zalotil, da smo na eni strani trdili, da se z njegovimi modrovanji to redko kdaj bavi kateri list, na drugi pa povedali, da so njegove članke o „črnih in belih rokah“ pred leti ponatisnili mnogi listi. Mi namreč razlikujemo med italijanskim in neitalijanskim časopisjem. In se še nikoli nismo čudili, ko smo v celi vrsti fašističnih listov čitali isto reč, ker vemo, da jim navdahnjenje prihaja „od zgoraj“. O tej trditvi bi lahko pričali tudi kolektivni izpadi Mussolinijevega časopisja proti dr. Čoku, izpadi, katerim se je, svoj čas, zvesto pridružil tudi originalni „Mattino“.

Da niso naše navedbe o zatiranjih v Julijski Krajini samo „dicerie“, v niso samo besede, marveč prav žalostna dejstva, to je znano pač tudi gospodom pri „Mattinu“, dasi bi to radi tajili. Podkrepiamo pa lahko naše navedbe z naslednjim seznamom žrtev fašističnega nasilja, ki ga posnemamo iz emigrantskega glasila „Istra“ od 8. decembra 1933:

Babič Ivan, ubit v Burji, septembra 1921.

Bajec Drago, iz Vipave, umrl 15. oktobra 1928, na begu pred aretacijo.

Bajt France, iz Zelš pri Cerknici, ubit pri prehodu čez mejo 18. oktobra 1933.

Berce Marjo, ubit dne 4. julija 1923.

Bidovec Ferdo, iz Trsta, ustreljen 6. septembra 1930, na Bazovici.

Bregant L., umrl na posledicah ran, dobljenih na begu, v goriški bolnici 22. avgusta 1928.

Cvek Jakob, iz Krnice, ubit 12. aprila 1921.

Eržen Valentin, iz Zakriža pri Cerknem, ubit 19. junija 1933.

Filipič Josip, iz Novakov, umrl v konfinaciji na Liparih 29. decembra 1929.

Gortan Vladimir, ustreljen 17. oktobra 1929, v Pulju.

Grlica Ivan, ubit v Delavskem domu v Trstu, leta 1920.

Gropaje Anton, iz Doline, umrl v Regina Coeli 16. julija 1930.

Hrovatin Matej, iz Mačkovelj, umrl na posledicah nasilja 16. maja 1921.

Jurišević Ivan, ubit v tržaških zapirih 20. novembra 1933.

Kerševan Josip, iz Prvačine, umrl nasilne smrti 30. septembra 1930.

Kočjančič Venceslav, iz Marezig, umrl v Regina Coeli, 24. decembra 1931.

Kofolj Albin, iz Čepovana, ubit 27. avgusta 1926.

Košuta Nazarij, iz Sv. Križa, umrl radi nasilja 15. aprila 1932.

Kraševac Jožef, iz Ospa, ubit 16. maja 1921.

Kržišnik dr. J. M. umrl v Trnovem pri Il. Bistrici, dne 22. januarja 1926.

Kuvec Pepe, iz Postojne, padel 2. septembra 1930, v boju z obmejnim stražami.

Marušić Franjo, iz Trsta, ustreljen 6. septembra 1930, na Bazovici.

Miloš Zvonimir iz Trsta, ustreljen 6. septembra 1930, na Bazovici.

Nemec Bogumil, župnik v Komru (po rodu Čeh), umrl vsled nasilja 22. novembra 1931.

Primočič R., umorjen dne 11. septembra 1920.

Repulus Viktor iz Idrije, umrl v konfinaciji na Liparih 16. aprila 1931.

Roblek Hugon, lekarnar z Bleda, ponesrečil ob požigu Nar. doma v Trstu, 13. julija 1923.

Rubinič Ivan iz Krnice, ubit 12. aprila 1921.

Sabadin Ivan, iz Sabadinov, umrl 15. maja 1921.

Slavec Rok iz Mačkovelj, umrl na posledicah nasilja 16. maja 1921.

Smotlak Viktorija iz Mačkovelj, umrla na posledicah nasilja 16. maja 1921.

Špacapan Jože iz Ozeljana pri Šempasu, umrl na posledicah ran, dobljenih od fašistov ob volitvah, dne 15. julija 1920.

Štrancar Anton iz Ajdovščine, ubit 20. maja 1924.

Tretjak iz Sv. Križa, umrl 30. marca 1921.

Tul Marija, iz Mačkovelj, umrla na posledicah nasilja, 16. maja 1921.

Tul Peter, iz Mačkovelj, ubit 16. maja 1921.

Valenčič Veloslav iz Trsta, ustreljen 6. septembra 1930, na Bazovici.

Vodopivec Jožef iz Ospa, ubit 16. maja 1921.

Vodopivec Peter iz Ospa, ubit 13. maja 1921.

Zorjul Andrej iz Gabrovice, ubit 16. maja 1921.

Tu so navedena imena, kraji in čas. To menda niso samo prazne besede...

„Mattino“ se čudi, zakaj da nismo nič odgovorili na njegove besede o Štefanu Radiću. Dobro, pa bomo sedaj to storili!

Štefan Radić je bil velik voditelj Hrvatov, a bil je tudi velik Jugoslovčan, kar je mnogokrat dokazal s svojimi dejanji. Ko je padel kot žrtev poblazelega Radića, je njegova nasilna smrt vzbudila po vsej državi veliko sočustvovanje, obenem pa tudi veliko ogorčenje proti zločinu, ki je njegovo prerano smrt zakrivil. Nobena stranka, nobena vlada se ni oglasila, da bi branila in zagovarjala ta zločin. Zločinec je prišel pred sodnike, ki so ga sodili, kakor veleval zakon. Obramba, ki je sodnike prepričala, da je Radić izvršil ono žalostno dejanje v trenutku velikega razburjenja, ga je rešila v toliko, da ni dobil več ko dvajset let ječe.

Čisto drugačno pa je bilo na pr. postopanje proti Duminiju, Matteottijevemu morilecu. Vsa fašistična stranka se je potegnila zanj in je iz previdnosti je dobil pogojno štiri leta ječe. Da je bilo to pametno, se je izkazalo pozneje, ko je začel praviti, da bi bil Mussolini moral dobiti 30 let radi Matteottija, če je on dobil štiri leta, pa so ga „zasili“ radi žaljenja prvega ministra tako, da so ga spravili za več let na varno, ker je nova obsodba razveljavila pogojnost prejšnje.

Da so radi danšnjih prilik v Jugoslaviji morali nekateri politiki zapustiti državo ter da so drugim oblasti določile prisilna bivališča, tega mi ne zanikamo, a tudi zagovarjali nismo nikoli. Čudno pa je le, da se radi tega tako razburja italijanski fašistični novinar, kateremu se gotovo zdi povsem razumljivo, da so skoro vsi voditelji italijanskega naroda iz predfašistične dobe v ječah, v konfinaciji ali pa v izgnanstvu.

„Mattino“ se docela po nepotrebnem razburja, ko nam skuša očitati, da smo blatili italijanskega vojaka. Italijanski vojak je storil kar je mogel in kar je moral, kakor pripadniki vseh drugih vojsk. Mi prav dobro razumemo, da je za Italijane italijanska vojska najbolj junaška, kakor je za Francoze francoska, za Nemce nemška itd. Neuspehi, na katere smo namignili, nimajo pa nič opraviti z junaštvom. Največjega junaka lahko doleti neuspeh, in največji bojazljivec lahko doseže uspeh. In naj si „Mattinov“ urednik nikar ne misli, ko se bo spomnil na one dogodke iz Drača, ki smo jih zadnjič navedli, da smo se spet udarili s krampom po nogah“ in da nismo dosledni ali pa da požiramo, kar smo že napisali. Da je bilo, povodom letalskih napadov na Drač, obnašanje Srbov, ki so se že bili privadili vsem grozotam vojne, drugačno nego obnašanje italijanskih okupacijskih čet v Albaniji, ki do takrat še niso bile prišle s temj grozotami v dotiko, to je pač povsem razumljivo. Človek, ki gre prvi krat v vodo, se čisto drugače drži nego drugi, ki že zna plavati.

„Mattino“ je napisal dolgo poglavje o soških bitkah, a mi nimamo prav nobenega namena, da bi sledili njegovemu zgledu. Svetovne vojne ne bomo obnovljali v teh stolpcih. In da bo o svetovni vojni mir besedi, damo „Mattinu“ — če že hoče — prav, da je samo srbska vojska (ki, po njegovih dolgih razlagah, ni bila prav nič vredna) kriva, če italijanska armada ob Soči ni bolj napredovala s svojimi ofenzivami, nego je.

Hoteli smo, popolnoma mirno in trezno, prerešati z „Mattinom“ vprašanje: odnošajev med Italijo in Jugoslavijo, a smo slabo naleteli, ker živijo gospodje pri fašističnem glasilu vsaj za pol leta nazaj. List navaja neke izjave dr. Radovanovića, ki naj bi pričale o „srbski blazni megalomaniji, ki zadobiva značaj neprestanega in neznosnega izživljanja.“ Od kdaj so tiste izjave, ki bi rade kar požrle Bolgarijo, tega res ne vemo, pa jim gotovo niti Bolgari niti Jugoslavo niso pripisovali takšne važnosti, kakršno jim pripisuje „Mattino“, ki je z njimi kar na kratko likvidiral vprašanje odnošajev med Jugoslavijo in vsemi njenimi sosedi. „Mattino“ je prespal dogodke poslednjih mesecev na Balkanskem polotoku in prav nič ne ve o velikem gibanju za kulturno, gospodarsko in tudi politično zблиžanje med Bolgarijo in Jugoslavijo, ki stremi za tem, da se odpravijo vsa dosedanja nesporazumjenja, mnogo krat sejana od tujcev, in da so se v to svrhu že ustanovila bol-

ATENTAT NA ROMUNSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA

Pripadnik „Železne garde“ umoril voditelja liberalcev Duco — Številne aretacije v Bukareštu in drugod — Snovanje nove vlade

Neki dijak, Nicolai Constantinescu po imenu ter član romunske fašistične organizacije, takozvane „Železne garde“, je pretekli petek zvečer umoril na kolodvoru v Sinaji ministrskega predsednika in voditelja romunske liberalne stranke Iona G. Duco. Ko je bilo zbrano na kolodvoru mnogo ljudstva, da pozdravi načelnika vlade, ki je bil na obisku pri kralju ter se je odpravljal spet proti Bukareštu, je atentator skočil pred g. Duco, sprožil vanj štiri strele, nato pa vrget se preden ročno granato, ki je ranila tudi nekatere druge osebe. Atentator je skušal bežati, a so ga prijeli.

Vest o tem krvavem zločinu se je brž razširila po Romuniji, pa tudi po inozemstvu, in je povsod naredila globok vtis. Policija je prišla tudi dva atentatorjeva pomagača in izvršila poieg tega številne aretacije v Bukareštu in drugod. Pravijo, da je bilo v preteklih dneh prijetih okrog tri tisoč oseb. Constantinescu je tekem poznejših zasliševanj priznal, da se je bil obvezal, da bo Duco umoril pred 1. januarja 1934, ter da sta njegova dva pomagača bila pripravljena, da ona dva izvršita atentat, če bi njemu spodletelo. Oblasti zagotavljajo, da je ta umor pripravila „Železna garda“, romunski fašistična organizacija, katero je bil Duca pred nedavnim prepovedal. Med aretanci je tudi mnogo znanih novinarjev, ki so radi te prepovedi napadali vlado.

Po vsej državi je bil proglašen preki sod kar priča, da se je vlada bala najbrž kakšnega večjega upora fašističnih organizacij, ki so posebno v Transilvaniji precej močni. Vlado je prevzel začasno Constantin Angelescu, a se sedaj že snuje nova, o kateri napovedujejo, da bo odločno nastopila proti „Železni gardi“. Angelescujev kabinet je namreč že odstopil in novo vlado sestavlja dogarsko-jugoslovanska združenja v Beogradu, Sofiji in Plovdivu ter se snujejo v Varni, Ruščuku in drugih mestih.

Morda pa „Mattino“ tudi kaj ve o tem, a mu ni po godu, pa bi rad obujal spomine na stare zdražbe. V takšnem slučaju pa je zgovorno dokazal svojo „dobro voljo“ za sporazum in mirno sožitje med narodi... In bi bilo, seveda, nezmislno razpravljati z njim o onem vprašanju, ki smo ga hoteli načeti.

sedanji finančni minister Tatarescu, ki bo zbral mlade in odločne ljudi. Zunanja politika Romunske se ne bo spremenila. Sklepati smemo to po dejstvu, da bo Titulescu po vsej priliki tudi v novi vladi vodil zunanje posle.

FRANCOSKI ODGOVOR

NA NEMŠKE ZAHTEVE

Nemški kancelar Hitler je sprejel v torek francoskega poslanika v Berlinu Francoisa Ponceta, ki mu je izročil francoski odgovor glede nemških zahtev v vprašanju oboroževanja. Besedilo v javnosti še ni znano, a ga je pariška vlada sporočila vladam prijateljskih držav, pa hočejo nekateri listi vedeti, da Francija v svojem odgovoru odločno zavrača nemška zahteve po oborožitvi in sicer v tako energičnem tonu, da so skušale nekatere vlade baje posredovati, naj bi francoska vlada spremenila besedilo, a da so ta prizadevanja naletela na gluha ušesa.

V Evropi z velikim zanimanjem pričakujejo nadaljnji razvoj odnošajev med Francijo in Nemčijo. To vprašanje je tvorilo tudi glavni predmet razgovorov, ki sta jih imela v Rim Mussolini in angleški zunanji minister Sir John Simon, ki sta se sestala v sredo.

Nemškega odgovora baje ni pričakovati pred pričetkom prihodnjega tedna, ker so se ministri udeležili velikega fašističnega zborovanja na Bayarskem, ki je pričelo včeraj in bo trajalo še do nedelje.

STRAŠNA NESREČA V RUDNIKU NA ČESKOSLOVAŠKEM

V Nelsovem premogokopu pri Osegu na Čekoslovaškem je v sredo popoldne nastala silna eksplozija, ki je pokopala 150 rudarjev, ki so takrat bili zaposleni v notranjosti globokega rudnika. Ruševine so zasule vse glavne vhode ter pokopale dvigala. Dušec plin, ki prihaja iz rudnika, ovira reševalno akcijo. Skupina reševalcev, kateri se je bilo posrečilo prodreti v rudnik po nekem rovu za zračenje, je že pri prvih korakih naletela na štiri trupla. Pozneje so odkopali še več trupel ubitih rudarjev. Ni skoro nobenega upanja, da bodo katerega izmed pokopanih rešili še živega. Pri rudniku se je zbrala velika množica ljudstva in svojcev ponesrečenih delavcev, pa se tam dogajajo pretresljivi prizori. Štirje rudarji so ušli strašni smrti. Posrečilo se jim je preriti se iz rudnika, prispeli pa so stašno izmučeni in že napol zadušeni od neznosnega plina.

Ljudski komisar za poljedelstvo je objavil naslednje podatke o uspehih ruske žitne letine v preteklem letu: Produkcija vseh vrst žita se je zvišala skupno za celih 200 milijonov kvintalov. Pridelek pšenice je bil za 36 od sto večji nego prejšnje leto, bombaža pa so pridelali več ko 4 milijone kvintalov, to je 85 od sto več ko v predvojnem času. Lanú je bilo lani za 470 tisoč kvintalov več nego v letu 1932. Ustanovljenih je bilo 30 tisoč novih kolektivnih gospodarstev in našli so 16 milijonov glav živine.

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calla Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NAŠLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA, KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

ARGENTINSKE VESTI

Ponesrečena radikalna vstaja

Kakor smo že poročali v zadnji številki našega lista, je izbruhnila na več krajih vstaja, ki so jo organizirali radikalni skrajneži z namenom, da bi strmoglavili sedanjo vlado. Prišlo je v nekaterih pokrajinah do krvavih spopadov, ki so zahtevali tudi znatno število človeških žrtev.

V Santa Fe so se bili vstasi polastili nekaterih javnih, poslopij, a so se morali kmalu umakniti, ko je posegla vmes, na guvernerjevo zahtevo, tamošnja vojaška posadka. Radi streljanja je bilo več mrtvih in ranjenih.

V Rosarioju so uporniki napadli mornariško prefekturo, več komisarij in vojašnico. Preginal jih je iz njihovih postojank 11. pešpolk. Ubitih je bilo tu več kot deset oseb, ranjenih pa mnogo, izmed katerih so se nekateri poskrili, da ne bi imeli sitnosti s policijo.

Večjo srečo so imeli vstasi v Canada de Gómez, kjer so zasedli pošto, policijsko ravnateljsvo ter poslopje okrožnega vojaškega poveljstva. Oblasti so končno zagrozile, da bodo vsa ta poslopja bombardirana, če se uporniki ne bodo umaknili. Ta grožnja je pomagala. Major Palanque je zvečer, ob 10., spet vpostavil red.

V Paso de los Libres je vdrla z brazilske strani skupina od približno 300 mož, med katerimi so bili tudi nekateri brazilski vojaki, ki so jim bili radikalni obljubili nagrado za njihovo sodelovanje. Po poti so plenili, zasedli so zgoraj omenjeno naselbino, pozneje pa še Santo Tomé.

To mestece je bilo cela dva dni v vstaških rokah. Pretrgali so telefonske in brzojavne zveze ter napravili mnogo škode. Proti tem vpadnikom je bil poslan 11. konjeniški polk, kateremu so pomagala tudi letala. Po nekaterih spopadih so se vpadniki spet umaknili na brazilsko stran preko reke Uruguayana. V teh spopadih je bilo okrog 40 ubitih in veliko ranjenih. Med pladlimi je tudi en brazilski vojak od 14. pešpolka.

Vstaja se je popolnoma izjalovila in samo še bolj utrdila položaj sedanje vlade. Radikalne voditelje, ki so se bili udeležili zborovanja v Santa Fe, so spravili na otok Martín García. Izvršenih je bilo mnogo aretacij in bodo krivci prišli pred sodnike. Argentinski poslanik v Río de Janeiro je opozoril brazilsko vlado na dejstvo, da so pri vpadu na argentinsko ozemlje sodelovali tudi brazilski vojaki, pa so oblasti sosedne republike že poskrbele, da se krivci kaznujejo in se prepreči ponovitev podobnih incidentov.

DRUŠTVENIVESTNIK

SILVESTROV VEČER V CORDOBI

Da bi naša širša javnost ne mislila, da se Slovenci v Córdoba nismo primerno poslovili od starega leta in pričakovali prihoda novega, moram naznaniti, da je dramski odsek našega Prosv. društva III, po končanih vajah, povabil nekatere tovariše in prijatelje društva v ul. Humberto I. 511, kjer smo se pri kapljici iz pivovarne "Córdoba" prav po domače zabavali in se marsikaj pogovorili med seboj, posebno o teh žalostnih časih in o minulih lepših letih.

Tovarišica Draga Gregorič se je tudi potrudila ter nam postregla vprav po naši stari slovenski nava-

di z domačim maslenim kruhom in z "giban'co", med tem ko se je njen soprog tov. Karlo na vso moč trudil ter nam pridno odnašal prazne in do- našal polne kozarce rumene kapljice. Naše slovensko petje se je razlegalo daleč čez zidove dvorišča in se izgubljalo v bližnjih ulicah, v šumu dirajočih avtomobilov. Tudi novi pevovodja se je izkazal kot mož ne svojemu mestu.

Pri veseli zabavi smo imeli kar dve godbi: društveno vicitrolo in pa harmoniko, ki jo je pridno natezal naš muzikant Tone. Tako ubrano je sviral naše slovenske komade, da smo celo stari poskusili, ali nam noge še kaj služijo.

Opolnoči nas je presenetil prizor: Slovo starega in prihod novega leta. Tov. Jožko Kurinčič je predstavljal kot betežni starček staro leto in se je žalostno poslovil od prisotnih, za njim pa je prišlo novo leto v podobni deklici Vide, v beli obleki, kot angelček, ki je padel ravnokar z neba na naš solzni svet. Novo leto je zaplesalo in z njim se je zasukalo staro in mlado. Vsa ta lepa prijateljska zabava se je zavlekla do prvih jutranjih ur, ko je tov. Karlo, na žalost pivec, naznanil, da je sodček prazen in da je tudi on od dela izčrpan.

Razšli smo se, veseli, na svoje domove k počitku, z zavestjo, da smo spet preživeli nekaj veselih uric v prijateljski družbi.

Udeležene.

SILVESTROVO V BUENOS AIRES

Tukajšnja slovenska društva so poskrbela, da so imeli naši rojaki priliko posloviti se v krogu svojih ljudi od starega leta ter počakati v dobrem razpoloženju nastop novega, od katerega pričakujemo, da nam bo prineslo boljše prilike in več veselja, nego smo ga imeli s celo vrsto preteklih let.

Vršile so se kar tri prireditve:

Delavsko kulturno društvo "Ljudski oder" je priredilo, s sodelovanjem nekaterih drugih tukajšnjih organizacij, silvestrov večer v ul. Cangallo, v dvorani "Italia Unita". Slovensko prosvetno društvo I., s Paternala, je zbralo svoje člane in druge prijatelje v dvorani "XX Settembre", v ul. Defensa, Sokolsko društvo "La Paternal" pa je priredilo svoj prvi silvestrov večer v dvorani na ul. Venezuela 3900.

Vse tri prireditve so bile dobro obiskane in so petje, igre, godba in ples poskrbeli, da so bili vsi dobre volje. Šele v zgodnjih jutranjih urah so se rojaki razhajali na svoja stanovanja.

CAL-CHAQUI

LA CAL HIDRAULICA INSUPERABLE
PREFERIDA POR SUS SOBRESALIENTES CONDICIONES

CASA MATRIZ:
LA VALLE 385-91
U. T. 31 - Retiro 2005/6
BUENOS AIRES

SECCION ROSARIO:
27 DE FEBRERO 1089
U. T. 5771
ROSARIO

DELO JUGOSLOVANSKEGA PARONATA

Poročali smo v "Novem listu" že par krat o ustanovitvi Jugoslovanske izseljenske zaščite ter o njenem delu. Da je osnivanje te organizacije bilo res potrebno, nam dokazuje uspeh dela tekom prvega meseca njenega obstoja, to je v času od 15. novembra do 15. decembra 1933. V tem času je patronat namestil preko 80 brezposelnih, razdelil 290 obedov, deset prenočišč, podelil devetorici obleko in obuvalo, mnogim pa — najpotrebnejšim — tudi kaxšno majhno dnarno pomoč; šestnajstori je patronat plačal potne stroške, da so se lahko odpeljali na delo, posredoval je pri tukajšnjih oblastih itd.

Da bodo naši čitatelji lahko sledili delu Izseljenske zaščite, bomo redno objavljali v našem listu tedenska poročila.

V preteklem tednu so bili nameščeni naslednji izseljenci: Radović Nikola kot služabnik, Marković Mate kot dnevnica, Katavič Ante kot trg. pomočnik, Kličan Ante, Deronja Luka, Mijić Vladimir, Eškinja Josip, Bekić Mijo in Bokalina Luka za propagando pri listu "El Diario", Iskra Franica kot vzgojiteljica, Adjić Marija kot kuharica, Vugrić Janko kot dnevnica, Strajnić Mate, Basatić Petar, Popović Miladin, Sklenar Pavel, v Dolores, Rodajčić Natalija kot sobarica.

Razdelil je skupno 169 brezplačnih obedov v "Comedor Económico" v ul. Tucumán 443, sedemnajstim pa manjšo denarno pomoč.

POIZVEDOVANJA

Tukajšnje kr. jugoslovansko poslaništvo, Buenos Aires, Calle Charcas 1705, išče naslednje osebe:

Vjekos'ava Miksa, starega 43 let, absolventa gozdarske fakultete v Zagrebu;

Stevana Dannhauerja;
Borisava Radivojevića;
Jakoba Božikovića;
Matijo Covića.

Velik požar

V nedejo ob 6. jutraj je nastal na otoku De Marchi, kjer ima ministarstvo za javna dela svoja skladišča, velik požar, ki je uničil nekatere "galpone" in vse, kar se je v njih nahajalo. Poklicani so bili na gašenje gasilci iz vseh bližnjih krajev; bilo jih je 70 po številu. Ogenj so pogasili šele ob 4. popoldne. Po-

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

7. januar — prva nedelja po Razglašenju — praznik svete družine: Jezusa, Marije in Jožefa. Slovenske božje službe po navadi dopoldne ob desetih in popoldne ob štirih. Obakrat bomo molili tudi posvetilno molitev svet. družini.

8. januar — ponedeljek — spomin učenega beneškega patriarha Lavrencija.

9. januar — torek — spomin svetih zakoncev Julijana in Bazilije, ki sta bila za cesarja Dioklecijana v Antiohiji do smrti mučena zaradi stanovne vere v Kristusa.

10. januar — sredo — spomin prvega puščavnika svetega Pavla, ki je umrl v egiptski Tebaidi star 113 let.

11. januar — četrtek — spomin svetega papeža Higina, ki je bil za časa cesarja Antonina do smrti mučen zaradi stanovne vere v Kristusa.

12. januar — petek — spomin svete Tatjane, ki je bila v Rimu do smrti mučena zaradi Kristusa.

13. januar — sobota — spomin svetega škofa Remigija, ki je pridobil za Kristusa frankovskega kralja Klodviga in so znane njegove besede, ko ga je v Remsu krstil, da bo odslej molil kar je doslej sežigal in sežigal kar je doslej molil.

14. januar — druga nedelja po Razglašenju — slovenske božje službe dopoldne in popoldne po navadi.

CERKVENA KRONIKA

Zakrament svetega zakona sta sklenila Ernesta Batič in Friderik Podgornik pred pričama Cirilom Podgornikom in Frančiškom Bizjak. Bilo srečno.

Zakrament svetega krsta je prejala Ida Sonja Škrbec, kateri sta botrovala Leopold Škrbec in Leonila Lerroy de Villette, in ji želimo vso srečo.

Žar je povzročil dva milijona pesov škode. Vzroki niso znani. Pravijo, da je ogenj nastal najbrž zaradi vročine prejšnjega dne, ki je povzročila, da so se nekateri materiali sami vneli. Vsekakor pa so oblasti prijele čuvaja Manuela Gonzaleza.

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Buenos Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda z X-žarki ter jim analizira kri in seč

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarki

ŽENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

PREGLED: 2 PESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

NIKOLI NI PREPOZNO!

SPOMNITE SE SVOJCEV V DOMAČIH KRAJIH, ČE SE JIH ŽE NISTE ZA PRAZNIKE!

Brez dovoljenja kontrolne komisije lahko pošljete denar v Jugoslavijo, Italijo in druge evropske države. Pet-odstotna pristojbina, ki ste jo morali plačevati na svoja nakazila, je odpravljena.

Obrnite se na naš Jugoslovanski oddelek, ki bo Vaše nakazilo izvršil točno, hitro in po najbolj ugodnem tečaju.

Prepričajte se sami! Nič Vas ne stane vprašati nas za pojasnila, ki Vam jih bomo dali prav radé volje.

Banco de las Américas
BUENOS AIRES
SAN MARTIN 429

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

ZBOROVANJE ČASNIKARJEV

V Beogradu je bila 3. novembra skupščina časnikarskega združenja, katere so se udeležili zastopniki vseh sekcij, pa tudi zastopniki kralja, vlade in oblastev. Iz Ljubljane je prišlo šest delegatov, ki so zastopali slovenske novinarje. Naslednjega dne je predsednik vlade sprejel odposlanstvo združenja, ki mu je poročalo o razpravah na tretji izredni skupščini ter o željah in potrebah novinarskega stanu. Dr. Srskič je obljubil, da bo potrebam časnika posvetil vso svojo pozornost, zlasti pa da se bo zanimal za ustanovitev pokojninskega zavarovanja za časnika.

POGREB Dr. PERNETA

Truplo ministrskega svetnika dr. Pernet, jugoslovanskega zastopnika v Ženevi, je bilo prepeljano v domovino v njegovo rojstno vas Povlje. Ljudstvo, kateremu se je bil močno priljubil radi svoje velike in prirojene skromnosti, ga je prišlo kropiti od blizu in od daleč. Pokopali so ga na pokopališču na Trsteniku.

NOVI POŠTNI TARIFI

Na osnovi navedbe prometnega ministrstva so se zvišale poštne pristojbine za mednarodni poštni promet. Pristojbina za pisma do 20 g za v inozemstvo znaša od 1. januarja dalje 3.50 Din, za pisma, ki so težja od 20 g pa ostane še nadalja za vsakih 20 g ali odlomek 1.50 Din. Pristojbina za odprto dopisnico v tujino se je zvišala od 1.50 na 1.75. Za poštni promet z Italijo ostanejo pristojbine neizpremenjene.

RAZVOJ BEOGRADA

Po uradnih podatkih belgrajske mestne občine se je zgradilo v Beogradu od leta 1919 do konca sezone v letu 1933 skupno 5549 novih zgradb v skupni vrednosti 3.153.593-944 dinarjev. Kakšno vsoto pomeni ta znesek, si moremo misliti, ako vzamemo za primer, da bi se s tem zneskom lahko postavilo celo veliko mesto z 3186 lepimi visokopritličnimi, dvostanovanjskimi vilami, katerih vsaka bi veljala 100.000 dinarjev.

NOVA TEDNIKA

V Mariboru imajo dva nova tednika. V prvih dneh decembra je izšel list "Nova država", ki ga izdaja "Stranka reda in rada". Par dni za njim pa je zagledala luč sveta tudi prva številka "Razgleda", ki je gospodarsko politični list.

ŽRTVE NOŽA

Fantovski prepiri, največkrat radi prav malenkostnih vzrokov, so se zmerom v navadi in prevečkrat se ob takšnih prilikah suče nož. V Zalogu pri Komendi je 26-letni I. Nastran do smrti poškodoval svojega tovariša Dominika Šterca, ko so prvo decembersko soboto zvečer kvartali v gostilni. Radi 4 dinarjev je nastal prepir in je tekla kri. Nastran pravi, da po nesreči in vprav tedaj, ko se je bil vmešal, med prapirljivce, da bi jih pomiril. Sam se je javil orožnikom.

V neki žišenski gostilni je tekoma prepira planil neki fant na 29-letnega klobučarskega pomočnika Ludvika Pajka ter ga z dolgim nožem zabodel v prsi. Pajka so prepeljali v bolnišnico in je njegovo stanje bilo zelo resno, policija pa je začela iskati napadalca.

POLPOLKOVNIK KRAMARŠIČ JE UMRL

Podpolkovnik v pokoju Ivan Kramaršič, ki je bil v Ljubljani zelo znana in priljubljena oseba, je umrl na prvo decembersko nedeljo. Imel je 85 let.

POVRATEK IZSELJENCEV IZ HOLANDIJE

V Heerlenu na Holandskem je bilo reduciranih, radi pomanjkanja dela, 74 rudarjev, ki so se radi tega, vrnili, v prvih dneh preteklega meseca, s svojimi ženami in otroki, spet v domovino. Bilo jih je, vseh skupaj, 182.

ZBLIŽEVANJE MED JUGOSLAVIJO IN BOLGARSKO

V Plovdivu se je osnovalo bolgarsko-jugoslovansko združenje, ki bo delovalo za sporazum in sodelovanje med bolgarskim in jugoslovanskim narodom.

TRI DNI MRTEV V POSTELJI

Tri dni mrtev v postelji. Sosedie ukokojenega 57 letnega železničarja Jožefa Dobnikarja na Ptujski cesti na Teznu so postali pozorni, ker moža že par dni ni bilo na izpregled. V ponedeljek so ga šli klicati, pa se ni nihče odzval. Pogledali so nato skozi okno ter so videli moža negibno ležati v postelji, na mizi pa je bila napol izpraznjena steklenica neke tekočine. Ker se tudi na klice skozi okno ni odzval, so vdrli v zli slutnji s silo v stanovanje. Z grozo so opazili, da je Dobnikar mrtev in že ves otrpel. Takoj so se po celem naselju razširile vesti o samoumoru, ki pa jih je uvedena preiskava ovrgla kot neutemeljeno, ter zagonetno smrt pojasnila: Dobnikar je bival že nekaj časa sam v stanovanju. V soboto je legel v posteljo ter se leže napil žganja, ki so ga še nekaj našli v napol izpraznjeni steklenici. V postelji ga je zadela kap. Mrtev je ostal samcat v postelji od sobote do ponedeljka, ko so ga našli sosede. Dogodek je izzval v celi okolici umevno pozornost.

POŽAR

Posestniku Alojzu Lesjaku na Brdinhah je zgorela do tal stanovanjska hiša. Goreti je začelo ponoči in so se domači komaj rešili. Gasit so prišli sosede iz Kotelja ter gasilci iz Guštanja, da so rešili vsaj hlev.

IZ SEVERNE AMERIKE

Pevsko društvo "Domovina" v New Yorku je praznovalo 25. obletnico svoje ustanovitve. Popoldne je bil vokalni koncert, zvečer pa so igrali "Divjega lovca".

Spor med tovarišema. Kakor poročajo iz Rock Springa, Wyo., tam aretirali nekega J. Parklja, ker je iz interesnih nagibov ustrelil svojega tovariša rojaka Matijo Oblaka, doma iz Hotovelj pri Škofji loki.

Smrt v rudniku. V Sudburyju (Ontario, Kanada) se je smrtno ponesrečil John Strumbelj, zaposlen v nekem tamošnjem rudniku. Pokopala ga je nad eno tono težka skala. Doma je bil iz Golega pri Igu.

Umrl je v Kokomo, Ind., rojak Franc Mele, Tomcev po domače, ki je iz Vrhnik prišel pred tridesetimi leti v Ameriko. Star je bil 53 let. Slovel je kot skrben gospodar in dober vzgojitelj svojih otrok.

Vlak je povozil v Forest Cityju, Pa., Johna Kolenca, starega 48 let in doma iz Borovnice. — V istem kraju je umrla Alojzija Feme, doma iz Št. Vida na Dolenjskem.

V Chicagu je 29-letni Štefan Urbas tako nesrečno skočil z vlaka v teku, da si je na tiru prebil lobanjo ter ostal na mestu mrtev.

V Clevelandu pa je smrt pobrala rojakinjo Ivano Černigoj-Glesič, rojeno Bačalič, iz Oseka pri Gorici. Zapušča moža in tri otroke: dva v Clevelandu in enega v Oseku.

NAROČITE SE NA "Novi list"

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Množica pozdravlja novoizvoljenega new-yorškega župana

VESTI S PRIMORSKEGA

NOVA ŽRTEV

V tržaških zaporih je umrl nasilne smrti Ivan Jurišević iz Vodice, aretiran radi Arnaldovih drevesc — Nove aretacije v Vodicah

Poročali smo že, da so Ivana Juriševića aretirale italijanske oblasti 5. novembra pr. l., ker so ga osumili, da je on, obenem z Martinom Rupeno ter Antonom Gaberšnikom, ki sta bila tudi odvedena v zapore, poškodoval Arnaldova drevesca v Vodicah. Vse tri so najprej odvedli v Bistrico, na zaslišavanje, nato pa drugam. Staršem niso hoteli povedati, kje da se njihovi sinovi nahajajo in tudi posredovanje odvetnika je bilo v tem pogledu brezuspešno. O Rupeni in Gaberšniku se niti sedaj nič ne ve. O Jurišiću pa je prispela 22. novembra zvečer, povsem nepričakovano, vest, da je dva dni prej, tekom "zasliševanja", umrl po hudih mukah v tržaškem Coroneu.

Neki znanec Jurišićevih v Trstu je, povsem slučajno, zapazil 22. novembra v tržaški mrtvašnici Ivanovo truplo, pa je to takoj brzojavil v Vodice. Mati in ostala rodbina, ki jih je ta vest zadela kakor strela z jasnega in jih globoko užalostila, so brž pohiteli v Trst, da vidijo še enkrat svojega Ivana. Trpljenje matere, ko je zagleda-

la svojega mrtvega sina, čigar izmrčvarjeno telo je bilo obvezano z ovoji, se ne da popisati. Pred petnajst dnevi so ji ga bili odvedli čilega in zdravega — imel je 24 let — sedaj pa ga je našla na mrtvaškem odru.

Že pred nekaj leti je bil na Reki obsojen na 18 mesecev zapora in od tistega časa ni več imel miru. Bil je pod stalnim nadzorstvom. Nekoč so ga — kakor poroča "Istra" — na karabinerski postaji na Knežaku slekli do golega ter ga pretepli, nato pa mu še hrbet ribali z morskoro soljo. Po tem mučenju je pobegnil v Jugoslavijo, a se je pozneje spet vrnil domov, ker ni mogel najti službe. Spet so ga bili aretirali in moral je odsedeti dva meseca radi nedovoljene prehoda preko meje.

Vest o njegovi nasilni smrti je naredila v Vodicah globok vtis in izzvala takšno ogorčenje, da so karabinerji smatrali za umestno zapustiti vas v noči od 22. na 23. novembra. Naslednjega dne pa so se vrtni ojačeni z oddelkom policije, ki je prispela v svojem avtu, pa so ob tej priliki odvedli petorico mladeničev iz vasi. Kam so jih peljali, ni znano.

"BATTAGLIA" PROTI NADGROBNIM SLOVENSKIM NAPISOM

Ljubljanski "Slovenec" poroča: V vsem območju tržaške občine so prepovedani na nadgrobnihih kamnih slovenski napisi, in tudi po okoliških vaseh. Zdaj je tudi goriška mestna občina izdala enako naredbo. Prepovedala je celo popravljati stare napise. Za vse napise je predpisana v Trstu in Gorici italijanska pisava. Če se je umrl pisal n. pr. Kokosar, na nagrobnemu spomeniku ne sme ime tako vklesati, ampak "Cocosciar". To je sicer v nasprotju z zakonom, toda zakon je samo eden; poguba Slovincem! Drugo so malenkosti. Goriška naredba velja za vsa pokopališča v občini, torej za Vrtojbo, Sempeter, Pevmo, Podgoro, Štandrež, Solkan, to je tudi za povsem slovenske vasi, ki so bile nedavno priključene "veliki" Gorici.

ZLIKOVCI V OBISKIH

PO KRASKIH VASEH

V prvih dneh novembra so imeli v Tomaju in bližnjih vaseh nezaželjene goste, ki so morali biti lačni, bozi in nagi, če sklepamo po blagu, ki so ga tu in tam odnesli. Poskušali so svojo srečo v več hišah v Križu, Sepuljah, Godnjah in Tomaju, ponekod pa so naleteli na pse in na go-podarje, ki so jih odgnali. V Godnjah so neke vzeli prašiča, in, da ne bo preveč krulil in cvilil, so ga na poti v Tomaj zaklali. Pri Popičevih, v Tomaju, so hlapcu odnesli nove črevlje in obleko; pri Matičkovih dva para črevljev in eno obleko. Po drugih hišah so pogledali v kur-nike, pa tudi v kuhinje, odkoder so odnesli kave, olja, sladkorja, moka, masti in nekaj drugih kuhinjskih potrebščin.

VELIK POŽAR V MATULJAH

V noči od 27. novembra pr. l. je izbruhnil v občinski hiši v Matuljah velik požar, tako da je bila potrebna hitra intervencija ognjegašcev. Škoda je kakšnih dvajset tisoč lit.

Clínica Médica "SLAVIS"

Ravnatelj: Dr. D. CALDARELLI

Upraviteljica: bolgarska rojakinja dra. Radka Ivanović

Vestno zdravljenje notranjih, želodčnih, živčnih, srčnih in vseh spolnih bolezni

Posebna sprejemna soba in poseben ambulatorij za ženske, ki jih zeupno zdravijo zdravnice, specializirane v vseh ženskih boleznih.

Govorimo jugoslovanske jezike in sprejemamo od 10. — 12. ure ter od 3. — 7. popoldne

ZMERNE CENE

SAN MARTIN 522, II. nadstropje

U. T. 31 Retiro — 1619

IZTERJEVANJE DAVKOV

Posestnik Fr. Špacapan iz Ozolja pri Gorici, ki je imel mlin ob Lijaku, je radi davkov prišel ob vse svoje premoženje. Ker so ga bili preveč obdavčili, se je upiral, da davkov ne bo plačal. Zastareli davki, pristojbine in globe so končno tako obremenili posestvo, da so mu zaručili vse, do zadnje kokoši. Mož je reže, brez ene noge, in ni sposoben za nobeno težje delo.

ODŠKODNINA ZA RAZLAŠČENA ZEMLJIŠČA

Lastniki zemljišč v Trnovem, kjer so zgradili vojašnico in druge vojaške naprave, so bili obveščeni, da bodo dobili odškodnino za zemljo, ki jim je bila odvzeta, izplačano v 40 letih, pa da se bo ta rok štel od dneva, ko je bila vojašnica popolnoma dogotovljena. Tako da bodo kmetje prišli do svojega denarja za razlaščena zemljišča šele leta 1973!

HUDA OBSODBA

David Arčona iz Renč so obsodili na pet let ječe, ker so pri preiskavi našli na njegovem domu dve puški in en samokres. Čudno je, da tega orožja že prej niso izsledili, ko so vendali izvršili pri Arčonu že mnogo temeljitih hišnih preiskav. Ljudje šepetajo, da so mu bile puške najbrž podtaknjene.

GORIŠKO ALOJZIJEVIŠČE

Odkar je dobilo goriško Alojzjevišče, prej popolnoma slovenski zavod, italijanskega upravnika in postopoma tudi vse italijanske prefekte in profesorje, so se razmere izredno poslabšale. Zlasti težek je postal položaj za slovenske dijake, ko so pričeli v večjem številu vstopati v zavod Italijani. Slovenska govorica jim je bila prepovedana. Kogar so zalotili da govori slovensko, je bil

KROJAČNICA
P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom
Buenos Aires Monte Dinero 901

kaznovan s postom. Pav tako so pričeli uvajati kazen posta za vse druge najmanjše prestopke slovenskih dijakov neglede na to, da je hrana že itak pičila in slaba. Otroci se vedno pritožujejo vendar jim to prav nič ne pomaga. Tudi disciplino so poosttrili in popolnoma spremenili prijavljene stari vzgojni sistem.

"OSVOBODITEV" TRGOVSKEGA DOMA V GORICI

"Il Popolo di Trieste", organ fašistične stranke, poroča podrobnosti o "nakupu" Trgovskega doma v Gorici. Trgovski dom je zgradila trgovsko-obrtna zadruga, ustanovljena 1897. Že pred vojno (l. 1912) je trgovska obrtna zadruga stopila v likvidacijo, v katero jo je zanesel stečaj Mizaske zadruge v Solkanu. Kakor znano, si je zadruga med vojno opomogla, ker je vrednost hiš radi devalorizacije krone poskočila. Zadruga je postala aktivna. Likvidacija je pozneje po nalogu fašističnih oblasti prevzel ing. Faleschini. Fašistična stranka je zasedla dvorano in glavne prostore po oboroženem naskoku; fašisti so na pročelju namazali: "Viva l'Italia"! Za palačo je stranka plačala 400 tisoč lir, in sicer takole: prevzela je dolg 70.802,47 lir, nadalje drugi dolg, vključen na hišo v znesku 204.272,75 radi tega, ker je bilo na hišo izplačane več vojne odškodnine, kakor jo je država pozneje priznala. V resnici je v denarju stranka plačala samo 124.224,78 lir. Lahko trdimo, da je stranka za dobrih 100.000 lir kupila krasno palačo, ki so jo postavili v Gorici slovenski obrtniki iz vse dežele. Dolga na račun vojne odškodnine stranki sploh ne bo treba plačati, ker je to vključen v državni erarja na podlagi cenitev državnih inženjerjev, ki niso priznali zadrugi vojne odškodnine, ki bi ji v resnici šla!

"Popolo" pristavlja: Preteklost ne obstoji več. Fašizem vsak dan bolj vtiska gospodarskemu in političnemu življenju naše pokrajine svoj pečat in tako se harmonija našega prebivalstva vedno bolj utrjuje. Črne srajce imajo za vedno svoj se-dež.

PODLISTEK

MRKUN

(Nadaljevanje)

(14)

Bila je prava nesreča, da se Mr. Reeder in ta-le funkcionar nista gledala prijazno in da so bila med njima nasprotnosti, ki si jih bodo znale raztolmačiti samo one srečne osebe, ki so delale v velikem državnem oddelku, ali pa so imele priliko spoznati, kakšno je življenje in delo v takšnem oddelku.

Delegirani načelnik je že imel pravico do pokojnine. Ni ga bilo človeka, proti kateremu ne bi česa imel, in vsak izmed višjih intendantov in nadzornikov iz Scotland Yarda je imel kaj proti njemu.

Bil je majhen človek, zelo plešast, drobnega obraza in počasnega razuma ter se je hvalil, da pripada stari šoli.

Ko mu je Mr. Reeder obrazložil svoje teorije, je dejal:

„Dragi prijatelj, do gotove meje imate prav. Vendar pa nikoli ne bom sprejel — in je tudi nikoli nisem — one teorije o neki višji zločinski inteligenci, v nobenem slučaju, s katerim sem imel ali pa bom imel opravka. Ta romantična ideja je za marsikatero zapeljiva, a z njo ne bomo prišli nikamor. Predvsem moramo upoštevati, da med zločinci ni lojalnosti in torej tudi ni discipline, kakor jo mi razumemo. Če je mož res tisti, ki ga Vi mislite,

ne more zahtevati pokorščine, in v tej deželi prav gotovo ne bo našel ljudi, ki bi bili pripravljeni poslušati njegova navodila ne glede na svojo lastno varnost. Druga ideja je, kakor je razumljivo, povsem fantastična. Imel sam priliko, da sem se seznanil z vsem, kar je v zvezi s Klubom inozemcev. Ima sijajno vodstvo in vsak četrtek se vrše predavanja v "Hallu", ki se nahaja v pritličju poslopja; predavanja, ki jih imajo najbolj sloveči znanstveniki iz naše dežele. Doktor Clutterpeck je mednarodno znana osebnost...."

Mr. Reeder ga je gledal z bistrimi očmi. V njem se je nabirala ponosna in zlobna hudomušnost.

"Ni nobenega dvoma, da je v Vaši teoriji mnogo dobrega", je nadaljeval delegirani komisar, "vendar pa ne morem pooblastiti postopanja, dokler ne bomo izvršili natančnih opazovanj ter ne bo obstojala niti najmanjša možnost, da bi se lahko pomotili. Po dejstvu, da sta bila dva blagajnika, ki sta bila okradla svoji banki, umorjena, bi jaz bolj sklepal, da se gre za čisto majhno tolpo".

"In svilnate pižame?", je zamrmral Reeder.

Delegirani komisar ni bil pripravljen, da bi dal kakšno razlago glede svilnatih pižam.

Mr. Reeder je imel vtis, kakor da se inšpektorja, ki sta prisostvala posvetovanju, ne čutita tako srečna, kakor njihov šef.

„Na vsak način“, je nadaljeval

ta-le gospod, "bi bili mi lahko imeli velike sitnosti radi preiskave v uradu gospoda Johnesa. Poizvedoval sem zaradi te dobrodelne bratovščine, pa vem, da jo zelo priporočajo šofji in drugi vplivni cerkveni dostojanstveniki. Ne, gospod Reeder, menim, da ne moremo nadaljevati s to zadevo dokler se ne vrne komisar, in — končno — en dan več ali en dan manj, ne pomeni mnogo."

„Ali se Vam ne zdi“, je ugovarjal Reeder, "da sta bili doslej dve osebi umorjeni in da danes lahko še drugih sedem sledi njihovi usodi?"

Gospod delegirani se je nasmehljaj. Nič drugega ni rekel.

Mr. Reeder na delu

Ko je odhajal, je eden izmed obeh inšpektorjev dohitel g. Reederja.

"Razumem popolnoma, da ta človek nima prav", je dejal. "In jaz bom prevzel odgovornost za vse, kar boste naredili."

Mr. Reeder mu je dal sestanek za po ebedu pa se je sam vrnil k Inozemskemu klubu, pri čemer se je previdno izognil sprednjega dela tega poslopja. Moral je čakati na ugoden trenutek, ker je bilo pred garažo mnogo šoferjev; čez nekaj časa pa je smuknil vzdolž zidu do malih vrat, v katere ključavnice je vtaknil najprej en, potem pa drugi ključ. Ko je drugi ključ zasukal, so se vrata na tiho odprla.

Detektiv je iztegnil vrat ter je poslušal. Niti najmanjšega šuma ni

bilo slišati. Upal je, da bo vsaj slišal kakšen zvonec. Dasi nerad, je iz hladnega žepa vzel električno svetiljko ter usmeril žarke v notranjost hodnika. Hodnik je bil širši, nego je pričakoval, da bo, ter je končaval v vijugaste stopnice; več ko toliko pa ni bilo videti. Na levi so bila široka vrata, ki so se odpirala v zid. Ko je posvetil navzgor, je zapazil na stropu električno svetiljko, stikala pa ni bilo videti. Vhodna vrata je skrbno zaprl ter je poskušal drugi ključ pri velikih vratih, vendar pa ta krat ni imel sreče.

Ob določeni uri se je sestal z nadzornikom Dancejem, katerega je obvestil o svojih razkritjih. Dobro uro sta sedela v detektivovi sobi ter proučevala načrte. Ob devetih je inšpektor odšel, Mr. Reeder pa je odprl svojo železno blagajno, vzel tažak "Browning" ter ga zelo skrbno nabasal. Vtaknil je vsak naboj na svoje mesto, jih spet vzel ven, namazal nekatere dele z oljem, spravil drug magazin nabojev v žep, in skril samokres pod obleko.

Uradnik, ki je takrat imel službo, ga je videl, ko je odhajal ter imel na levi roki ogromno rumeno rokavico. Vsa njegova oseba je izžarevala neko živahnost, ki jo je bilo mogoče opaziti pri tem, skoro vedno mirnem človeku le tedaj, ko je njegova živčna napetost dosegla vrhunec. Na levem zapetju je imel ogromno uro; ko sta kazalca kazala dvajset minut manj ko deseto uro, je urno stopal po stopnišču Inozemskega kluba. Stopil je nato sko-

zi vrata ter se ljubeznivo nasmehnul vratarju. Ta človek je bil visok, širokih pleč, imel je okroglo glavo ter trd in oduren izraz. "Kaj želite?", je vprašal lakonično.

Bilo je jasno, da so morali hlapci Inozemskega kluba imeti gotova posebna svojstva, če so tu hoteli dobiti službo, svojstva, ki so mogla z uspehom nadomestovati prijaznost in vljudnost, katerih niso imeli niti v najmanjši meri.

„Rad bi videl doktorja Clutterpecka. Izkazal mi je bil čast, da me je posetil v mojem uradu... moje ime je Reeder.“

Za hip je zableščala v vratarjevih očeh iskra, ki je pa takoj ugasnila. „Gotovo“, je dejal; "zdi se mi, da bo gospod doktor večerjal nocoj tukaj in da Vas bo prav rad sprejel."

Sel je do telefona:

„Tu je Mr. Reeder, gospod doktor. Pravkar je prišel in rad bi govoril z Vami.“

Ni bilo mogoče slišati, kaj da je govoril človek na drugem koncu žice, a govoril je nekem dolgo, in Reeder je opazil, kako je vratar naredil dva koraka nazaj ter vrgel pogled skozi steklena vrata na ulico.

"Ne, vse je v redu, doktor", je dejal. "Mr. Reeder je sam. Ali nimate kakšnega prijatelja, gospod Reeder? Morda bi še njega povabili."

Reeder je žalostno odgovoril: (Nadaljev, sledi)

KLINIKA SPECIALISTA
ZA JUGOSLOVENE

ZDRAVIMO

SIFILIS 606-014. — Moderno zdravljenje
BLENORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis vnetja in spolne bolezni.
KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.
SRCE. Srčne napake — hibe.
ŽELODEC. Čreva — kislina — jetra.
Zelodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, ga profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.
KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
REVMATIZEM in OBISTIL. Kila — zbadanje.
GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.
ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)
OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.
NERVOZA Glavobol.
Zarki X — Diatermija — Zarki ultravioleto
LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaji.

Lastni senzorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopoldne pregledamo brezplačno vsakega, ki se nam predstavi s tem listom

JARMIENTO 1017
ORDINIRA OD 10 DO 12 I 14 DO 20 SATI

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2538 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1723

Zapomnite si
naš novi naslov

"NOVI LIST"

Buenos Aires

Lavalle 341, Escr.316.

Restavracija "Vuono"

LAVALLE 940 - U. T. 35-4205

Prvovrstne italijanska kuhinja
Ugodnosti za bankete

ZMERNE CENE

ZA POUK IN ZABAVO

VLOGA PODMORNIKOV

V BODOČIH VOJNAH

Angleška mornarica je pred več časa imela pomorske vaje, ki so se vršile na skrivaj. Doslej ni bilo mogoče izvedeti nobenih podrobnosti. Sedaj pa je nekaj podatkov vendar le prišlo v javnost. In ti so zelo zanimivi.

Te pomorske vaje so zaradi tega tako zanimive, ker so dokazale, kako strašno orožje so postali podmornski čolni in nagle križarke. Zanimivo je, da ima Francija ravno takih ladij največ.

Naloga vaj je bila dognati, ali je tudi v sedanjih razmerah mogoče s podmornicami loviti trgovske in druge ladje, čeprav plovejo v varstvu močnih brodovij. Napadajoči podmorski čolni so imeli velike uspehe.

V poldrugem dnevu se je napadajočim podmornicam posrečilo, da so zaplenile pet trgovskih ladij ter "potopile" eno ladjo-matico za letala, dve križarki in dva rušilca. Pri vsem tem pa napadalec ni izgubil niti ene ladje.

Napadalec je imel le eno bojno križarko, tri male križarke in 6 podmornic. Pot, po kateri so plule trgovske ladje, pa so varovale 3 bojne ladje, 1 ladjo-matico za letala, 6 malih križark in dve brodovji rušilcev. Vse to je stalo nasproti razmeroma šibkemu napadalcu. Poleg tega pa trgovske ladje niso plule skupaj, ampak posamič vsakebi in daleč stran od navadne poti. Napadalec je imel nalogo toliko težje zaradi tega, ker ni smel napadati samih trgovskih ladij, ampak jih v smislu londonske pogodbe le zapleniti.

Vkljub vsemu pa je napadalec takoj spočelka imel ogromen uspeh. Skoro istočasno je zaplenil dve trgovski ladji ter potopil čuvajočo križarko "D. spatch", predno se je glavna sila sploh zavedla, da je napadalec blizu. Prvi dan so podmornice tudi napadle glavno silo spremljajočega vojnega brodovja — toda za enkrat brez uspeha.

Drugo jutro so se vaje nadaljevale. Ako bi bilo šlo zares, bi bil to strašen poraz. Še pred solnčnim vzhodom se je dvema malima križarkama napadalec posrečilo, da sta prišli v bližino letalske ladje matic in jo z granatami potopili, predno je bojna ladja mogla poseči v boj. Drugi drzni napad križark je zaplenil dve trgovski ladji. Spremljajoče brodovje je moralo poseči po zvijači. Nastavilo je napadalen past: Naenkrat so lahke napadalce križarke stale pred orjaškimi bojnimi ladjami glavne sile. Ampak lahke križarke se niso spustile v boj, pač

pa z neverjetno naglico odplule, da jih težke bojne ladje niso mogle dohajati. Naglica je bila odločilna. Ker so bile bojne ladje prepočasne, so za bežnimi križarkami spustili urne rušilce. Križarke pa se za nje niso zmenile, ampak so vpricho rušilcev zajele še eno trgovsko ladjo.

NAJVIŠJI SPOMENIK

Iz Moskve javljajo, da bodo tam postavili v čast Leninu spomenik, ki se bo dvigal s strehe "Sovjetske hiše". Višina hiše je 270 metrov. a višina samega spomenika bo znašala 60 m. Najvišja točka spomenika bo torej dosegla 330 metrov. Graditev hiše se bliža koncu. Spomenik bo potemtakem višji kot Eiffelov stolp v Parizu (300 m) in višji kot oddajna radio-postaja v Budimpešti, ki sega v višino 314 metrov.

EKSPLOZIJA PRED 3000 LETI

Avstronoma dr. Adams in dr. Joy sta opazovala z velikim teleskopom iz zvezdarnice na Mount Wilson učinek eksplozije, ki se je izvršila pred tri tisoč leti in sicer na zvezdi Novi Oprihi. Ta zvezda je tako oddaljena od zemlje, da potuje njena svetloba 3000 let, da dospe do zemlje; zbog tega ni bilo mogoče prej opazovati eksplozije, ki se je dogodila tam pred 3000 leti.

MOŽ, KI POTRPEŽLJIVO

PRENAŠA SVOJO USODO

Kitajsko vele mesto Shanghai sicer nima za šoferje ruskih knezov, kakor Pariz, pač pa ima generala, ki čisti čevlje.

Kiang Min Sen je bil še spomlad generalni poročnik prostovoljske armade generala Tin Čaua, ki se je boril proti Japoncem in z njim zvezanim Mandžurcem. Po zmagljivi japonskih čet je moral s svojimi tovariši pobegniti na ladjo ter je brez vseh sredstev prišel v Shanghai. Ker pa tu ni mel nobenega prijatelja, ki bi mu bil mogel pomagati, je moral prositi pomoči javno dobrodelnost. Odbor za begunce mu je dal 20 dolarjev kapitala, s katerim naj si pomaga. S tem kapitalom je v stranski ulici ustanovil svojo obrt ter začel snajžiti čevlje.

Obrt je začela dobro iti. Že čez en mesec je Kiang mogel povrniti begunskemu odboru posojeno ustanovno glavico 20 dolarjev, da je odbor lahko z njo drugim pomagal. Poslej so njegovi prejemki vsak mesec znašali povprečno po 50 dolarjev. Od te vsote je pošteni general vedno ero četrtino daroval begunskemu odboru ter poleg tega še sam pomagal marsikateremu trpečemu tovarišu.

Kitajsko prebivalstvo ljubi tega generala, ki drugim čisti čevlje, ter ga v njegovem ponižanju visoko spoštuje. Kitajsko časopisje ga slavi za narodnega junaka.

V morskih globinah

Pred dvema letoma je Amerika odposlala v severni Atlantski ocean parnik "Atlantis", kateri je vozil znanstveno ekspedicijo. Naloga te ekspedicije je bila preiskati največje globine oceana in ugotoviti, ali je v teh globinah še kaj življenja. Učenjaki so doslej trdili, da globoko v vodi ni mogoče nobeno življenje več, češ da vse življenje izvira od solca. Solčna luč pa ne prodre v največje globine morja, kjer vlada večna tema.

Ameriški biolog dr. Georges Clarke, ki je bil v tej ekspediciji, je s pomočjo fotoelektričnih celic zmeril svetlobo tudi v velikih oceanskih

globinah. Pri tem je ugotovil, da v te skrivnostne globočine prodira "nevidna solčna luč" v obliki ultravijoletnih žarkov. Ta luč omogoča življenje tudi v teh globočinah. Ugotovili so tudi, da v teh za nas večnih teminah živi ribja vrsta, ki ima oči, kar je v očtnem nasprotstvu z Darwinovo teorijo, ki pravi, da organi živih bitij, kateri niso rabljeni, počasi odmro. Učenjaki te ekspedicije so ugotovili tudi, da te ribe same oddajajo luč, ker imajo v sebi fosfor in druge svetlikajoče se snovi kar je dovolj za razsvetljevanje bližnje okolice.

Gospodarji Severnega tečaja

Države, ki mejijo na severno polarno cono, so si razdelile v vsej tishini to ozemlje med seboj. Predstavljamo si okoli severnega tečaja krog s svojimi 360 stopinjami. Nekako 160 stopinj odpade na Rusijo, ki si lasti ozemlje od severnega tečaja do Beringove poti. Amerika si je prilastila severno Aljasko s pripadajočimi 30 stopinjami, 80 stopinj pa pripada Kanadi. Naslednjih 50 stopinj tvorj dansko Grenlandijo, katero je svoječasno priznalo haško razsodišče Danski. Zadnjih 40 stopinj so norveška last. Za to področje se je potegovala tudi Anglija, ki bi si rada prilastila bogata ležišča premoga na Spitzbergih. Tako so si razdelili mejaši polarno cono, samo severni tečaj, kjer se krožni izseki stekajo, ne pripada nikomur. Kdor bi bil na severnem tečaju, ta bi imel nogo istočasno v petih državah.

?

KAKO

bi se naročili na naš list?

NIČ NI LAŽJEGA

Pošljite svoj naslov na:

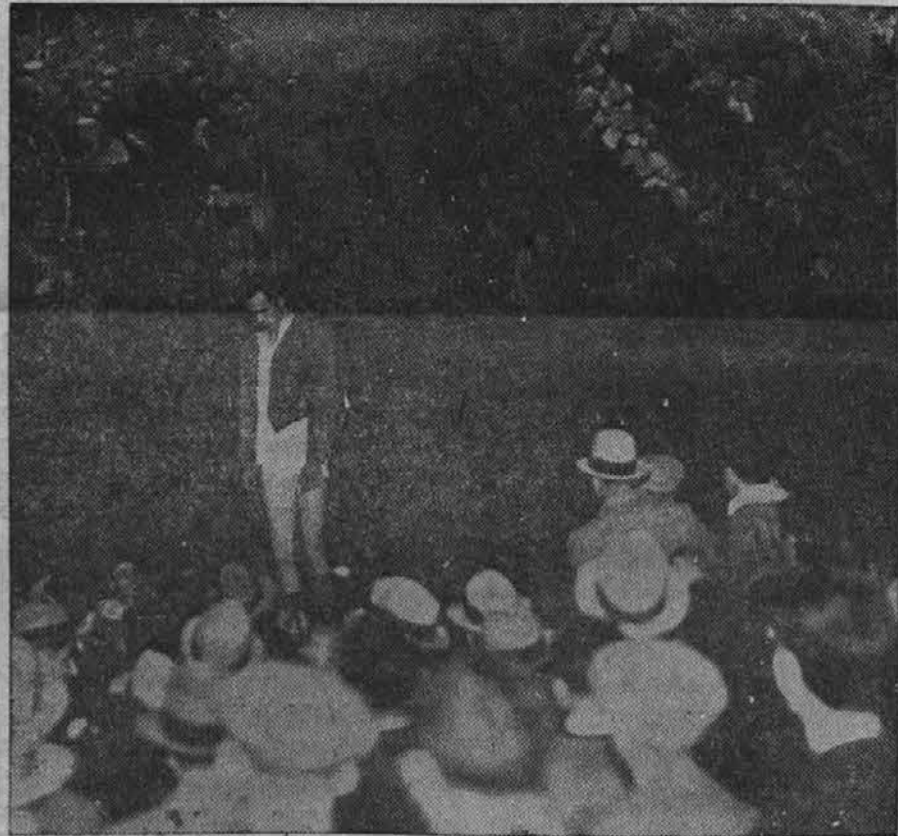
NOVI LIST, LAVALLE 341

Buenos Aires

LINČANJE V AMERIKI

Pred nedavnim smo poročali v našem listu, da je množica razjarjenega ljudstva v severnoameriškem mestu San José vdrla v tamošnje jetnišnico, ugrabila dva jetnika, ki sta bila obdolžena, da sta nekega visokošolca umorila, od njegovega očeta pa zahtevala odkupnino, ju strašno pretepala in nato še obesila. Kalifornijski guverner James Rolph je linčarje pohvalil ter postavil "častivredne meščane iz San Joséja" za vzgled vsem drugim Amerikancom. Sedaj pa se začeli prihajati od vseh strani mnogi protesti, ki zahtevajo, naj Rolph odstopi, ker da ni vreden guvernerske časti. Tudi udruženje bivših bojevnikov v svetovni vojni je poslalo sličen protest osrednji vladi in zahteva, naj mož pride pred sodišče. Akcija proti linčanju je zavzela sedaj velik razmah in bo najbrž kongres v kratkem razpravljati o zakonu, ki naj prepreči ponovitev takšnih prizorov, kot jih kažeta priobčeni sliki. Zgoraj: Množica naskakuje vrata, ki zapirajo vhod v jetnišnico omenjenega mesta. Spodaj: Thomasa Thurmonda so obesili.

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost. Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ZARKI — ULTRAVIOLETNI ZARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDELEK ZA ŽENSKO

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popolno oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tedenske obroke od \$ 5

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Specializirani zdravniki, diplomirani na tukajšnjih in na inozemskih univerzah sprejemajo

od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.

V Jeruzalemu so našli umorjeno znano pesalko Goldfreyovo. Policija si že delj časa zama zaman prizadeva, da bi izsledila morilca.

ŽENSKI KOTIČEK

KAKO VZGOJIMO DOBRE GOSPODINJE?

Na to vprašanje odgovarja modra žena:

„Dajte svojim hčeram pravo vzgojo: šolsko in splošno izobrazbo!“

Učite jih, da bodo znale kuhati dobro in tečno hrano!

Učite jih peči kruh in zabičite jim, da dobra kuhinja štedi na zdravniku in lekarni!

Učite jih prati, likati, nogavice krpati, gumbe prišiti, svoje lastne obleke in perilo šivati!

Podučite jih, da jim preprosta obleka bolje pristaja, kakor svilena toaleta, ki pa ni plačana!

Učite jih čistoče, reda in snažnosti v vseh stvareh!

Navajajte jih, da bodo imele smisel za delo na vrtu, za veličino narave in da bodo zaznavale lepoto poljskega cvetja!

Učite jih odkritega in prostodušnega mišljenja, govorjenja in ravnanja!

Učite jih delati!

Učite jih, ako imate sredstva za to, glasbe, umetnosti, a naj ne pozabijo, da vse to ni neobhodno potrebno za življenje!

Učite jih potrpljenja in odrekanja!

Navajajte jih, da bodo znale uživati male radosti, ki se jim nudijo mimogrede!

Učite jih izkoriščati dan in čas!

Učite jih, da bodo spoštovali tujo pravico, srečo in bolešč!

Učite jih plemenitosti, postrežljivosti in dobrote!

Učite jih, da bodo imele vest in religio!

Učite jih skromnosti in zadovoljnosti.

Učite jih, da sto para sestavlja dinar, ki že ima svojo ceno!

Učite jih, da sreča v zakonu ne zavisi od moževega denarja, marveč predvsem od njegovih solidnih in dobrih lastnosti!

Učite jih da je pošten rokodelce v priprostem delavskem suknjicu več vreden nego ducat elegantno oblečenih malopridnežev!”

Migljaji za hišne gospodinje

Namizno orodje (pribor), zlasti ako je mastno, obriši najprej s časopisnim papirjem, in sicer takoj po uporabi. Potem nože in vilice zase, žlice pa zase operi, da se ne opraskajo. Nože in vilice vtakni samo do ročajev v vročo vodo, da se ne zmecha klej, s katerim je pribor pritrjen v ročaje. Hitro pribor umij in ga takoj zbrisi. Potem ti ga ne bo treba dosti snažiti. Ako pa pustiš umiti pribor moker dalje časa, ti zarjavi, in mnogo dela imaš, preden ga očistiš. Ako je potrebno, da drgniš nože in vilice s šmirgljem, zavij ročaje v cunj, da jih ne umažeš in ne opraskaš. — Ako je srebrni pribor madežast in se ne sveti, ga položi za par ur v mrzlo vodo; potem ga zbrisi s flanelo ali jelenovo irhovino. — Za strogo pravilo ti naj bo, da spraviš le popolnoma osnaženi pribor. Silno nerodno in znak velike malomarnosti je, ako šele tikoma pred obedom ali večerjo znažiš namizno orodje.

Tudi kozarcev in steklenic ne puščaj, da se jih nabere cela vrsta. Pomij jih takoj, četudi je morda umazan samo eden ali dva.

Zimska moda v Evropi: Kombinacija iz črnega velurja in kozuhovine.

Steklene posode z motnim robom pomiješ prav lepo s kavno usedlino, ki ti ostane, ko si skuhalo kavo. Uporabljalj pa to usedlino čim najbolj svežo, ker je učinkovitejša. Vrzi jo v posodo ali kozarec, ki ga hočeš pomiti, prilij mrzle vode in tresi semintja ali drgni s krpo. Potem izplakni z mlačno vodo.

Emancipacija japonskih žen: v mestu Kinokimura so ustanovili oddelke ognjegask.

Slovensko prosvetno društvo III v Córdoba VABI

na svojo društveno prireditev, ki se bo vršila na svete Tri kralje, dne 6. januarja 1934, v dvorani "Ukrajina", na ulici 82, šte. 1533 (Barrio Inglés).

S P O R E D:

Deklamacija
Meškova drama v treh dejanjih

“MATI”

OSEBE:

Gospa Strelčeva, inženjerjeva vdova,
Tinka
Milan njeni otroci,
Ivan
Silva, najdenka: rejenka pri Strelčevih,
Križnik, grofov logar,
Župnik,
Cigan Sandor,
Tržanka

Začetek točno ob 5. uri popoldne

Po končanem sporedu prosta zabava, srečolov in ples. Svira dobroznana godba "Union"

Prireditve se vrši ob vsakem vremenu

VSTOPNINA: moški \$ 1.— ženske in otroci brezplačno.
K obilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR.

ZAHVALA

Podpisana se tem potom iskreno zahvaljujem zdravnikom "Zasebne klinike", Calle Ayacucho 1584, katere upravitelj je naš rojak dr. Kosta Veljanović, za uspešno operacijo slepiča in ker so z vestnim zdravljenjem pripomogli, da sem lahko že po osmih dneh zapustila SANATORIJ popolnoma ozdravljena.

Albina Zorka Birsas
Buenos Aires, decembra 1933

OLGA VASILENKO

Modistka

Buenos Aires, San Martin 522

II. nadstr.

“La Bayoneta”

nakupuje in prodaja obleke, nove in od druge roke, po zelo ugodnih cenah. Vsakovrstne potreščine za kamp in potovanja. Priporoča se

LEON CORTES

25. de Mayo 562 - Buenos Aires

IZ BUENOSAIREŠKE KRONIKE

NESREČA

V soboto ponoči so se vozili po ulici Picheuta šofer José Rodríguez ter José Bloise in Severino Tamini. Iz neznanega vzroka je avto zavozil v steber električne napeljave ter se razbil. Vsi trije so pri tej nesreči zadobili težke poškodbe, najhujše pa José Bloise, ki je še isto noč v bolnišnici Pineyro izdihnil.

NAPAD NA ZALOGO PIVA

Osem neznancev je napadlo te dni zalogo piva "Quilmes", ki se nahaja v ul. Pavón 5225. Uradniki so ravno preštevali denar, ko je vstopilo pet oboroženih mož, ki so navzočne pozvali, naj dvignejo roke kvisku. Med tem je eden izmed napadalcev ustrelil tudi proti blagajniku Bidoneju a ga strel ni zadel, dasi ga je nekoliko osmodilo. Blagajnik se je vrgel na tla, ostala dva prisotna uradnika sta pa dvignila roke. Tolovaji so brž pobrali denar, ki je bil na mizi ter jo nato odkurili, a pri tem pazili, da bi jih uradniki ne zasledovali. Na cesti so poskočili v avto, kjer so jih čakali trije pajdaši. Vozilo je takoj oddrdalo. Bidoni je ugotovil, da so roparji odnesli 7000 pesov. Policija je mnenja, da so to stari "mojstri", ki se klatijo po Avellanedi. Lanúsu in Lomas de Zamora, pa upa, da jih bo kmalu prijel.

NESREČNO NAKLJUČJE

V torek jutraj se je dogodila težka prometna nesreča. Po ulici Bartolomé Mitre je vozil tramvaj 2399, ki je imel za motorista nekega Nicolása Pozzija. Iz ul. Cerrito pa je

v istem hipu privozil s svojim kamijonom José Oliveira. Kamijon je od zadaj butnil v tramvaj, od katerega je pa odletel v loku proti cestnemu vogalu, kjer se zida neka stavba. Nesrečno naključje je hotelo, da sta v tistem hipu šli po pločniku sestra Silva in Carmen Howard. Kamijon ju je podrl in je pri tem 32-letna Carmen izgubila življenje, dočim je Silva zadobila lažje poškodbe na levi nogi. Zgodila pa bi se bila lahko še hujša nesreča, ker je ulica v tistem delu zelo prometna.

ODGOVORNOST ZA ŽELEZNIŠKO KATASTROFO PRI LAGNYJU

Na podlagi preiskave, ki so jo izvršili preiskovalni sodnik in izvedenci, je bila vložena ovadba proti štirim tehničnim vodjam ter dvema delavcem, zaposlenim pri vzhodni železnici, ker so radi malomarnosti v izvrševanju svoje službe in radi kršitve službenih predpisov zakrivali strašno železniško katastrofo pri Lagnyju, o kateri smo obširneje poročali v zadnji številki.

NEVARNO JO JE RANIL

V nedejo, v zgodnjih jutranjih urah, se je skrivnostno približal občinskemu kopališču neki avto ter se tam ustavil. Službujoči mornar je ukazal šoferju, naj se odstrani, a ga mož ni hotel ubogati. Nič se ne ve, kako in zakaj, dejstvo pa je, da je mornar začel na enkrat streljati prvič v zrak, potem pa v vozilo, v katerem je sedela neka Eva Paz, ki jo je strel nevarno ranil. Policija preiskuje zadevo.

MEDICINAL NEWS

Največja klinika v Buenos Aires

10 ZDRAVNIKOV - SPECIALISTOV. 12 KONZULTORIJEV.

POSEBEN ODDELEK ZA SPOLNE BOLEZNI. Zdravljenje na obroke po 10.— \$ na mesec

ŽENSKI ODDELEK. Načelujeta mu zdravica in zdravnik, ki sta specializirana v porodništvu in v vseh ženskih boleznih

SPLOŠNA KLINIKA. Jetika, bolezni srca, želodca, jeter, obisti, črevesja itd.

ODDELEK ZA X-ZARKE. Radioskopija. Radiografije po 10. — \$ vsaka.

ODDELEK ZA ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE. Višinska svetloba, ultravioletni in infrardeči žarki. Najmodernejši stroji.

POSEBEN ODDELEK ZA OTROKE.

LABORATORIJSKI ODDELEK. Vsakovrstne analize.

SANATORIJSKI ODDELEK. Sprejemamo po nizkih cenah in v popolno oskrbo bolnike, ki so pod stalnim zdravniškim in kirurškim nadzorstvom.

ZOBOZDRAVNIŠKI ODDELEK. Izdiranje zob brez bolečin. Nizke cene. Umetna zobovja.

Ko čutite, da niste zdravi, pridite k nam, kjer vas bodo pregledali strokovnjaki, ki prav tako postopajo z revežem kakor z bogatinom.

KONZULTACIJE SO BREZPLAČNE
ZDRAVIMO TUDI NA MAJHNE MESEČNE OBROKE

GOVORIMO SLOVENSKO

Sprejemanje strank od 9.—12. in od 15.—21.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

U. T. 35, Libertad 5410

28 SUIPACHA 28

OTVORITEV NOVEGA ZASEDANJA AMERIŠKEGA KONGRESA

Govor predsednika Roosevelta o odnošajih z drugimi narodi ter o delu za gospodarsko obnovo Združenih držav

V sredo se je v Washingtonu otvorilo 73. redno zasedanje ameriškega kongresa in je ob tej priliki predsednik Roosevelt prečital svojo poslanico, v kateri je najprej spet zatrdil, da so Združene države pripravljene sodelovati z drugimi narodi ter da so proti vmešavanju v tuje notranje zadeve in proti osvoboditvi vojnem. Potrdil je s tem zagotovila, ki jih je že bil dal ameriški zastopnik Hull na konferenci v Montevideu. Naglašal je, da se Združene države trudijo, da bi se odpravile vse one ovire, ki so povzročile, da so se trgovinske vezi med posameznimi narodi zrahljale, pred vsem pa bodo podpirale vsako stremženje, ki bo šlo za tem, da se postopoma odpravijo visoke uvozne carine.

Govoril je nato o naporu, ki so ga izvršile severnoameriške države za gospodarsko obnovo, pa je dejal, da se mora to delo na vsak način nadaljevati, ker le tako bo mogoče "zgraditi na ruševinah preteklosti nov sestav, ki bo bolje odgovarjal potrebam moderne civilizacije. Če se industrija pametno organizira", je nadaljeval Roosevelt, "bo lahko sama imela lepe dobičke, obenem pa bomo lahko zagotovili delavcu primerno plačo ter dostojne delovne pogoje." Obnovitveni odbor N. R. A. ni začasna, marveč trajna ustanova. Njeno delo se je izkazalo kot koristno in se mora radi tega nadaljevati in izpopolnjevati. Vladni kredit se je konsolidiral in tudi večina bank se je nahaja v dobrem položaju. Poskus, da bi se našlo potrebno ravnanje med proizvodnjo in porabo poljedelskih produktov, beleži že lepe uspehe in cene se bližajo polagoma pravi vrednosti teh proizvodov. Vlada si prizadeva preprečiti, da bi se obdelovale nerodovitne zemlje, podpira pa ustanavljanje krajevnih malih industrij. Takšna agrarna politika bo zahtevala velike svote, a vlada je prepričana, da bodo te svote spet prišle v državno blagajno, ker se bodo v kratkem močno zvišali, radi večjega blagostanja, tudi državnih dohodki. Na milijone delavcev je že dobilo delo in splošni položaj se vidnoboljša. Delo otrok se je odpravilo, v delovne urnike in v mezde pa se je uvedla potrebna enotnost in N. R. A. kontrolira sedaj nič manj ko 95 od sto vse industrijske proizvodnje.

Govor predsednika Roosevelta, ki, na podlagi do sedaj doseženih uspehov, napoveduje boljše čase za Združene države in zagotavlja so-

delovanje velike Zveze pri vseh prizadevanjih za utrditev miru in izboljšanje gospodarskih prilik po vsem svetu je bil povsod sprejet z zadoščenjem in z zaupanjem, da bo kriza polagoma začela pojmajati tudi drugod, če se bo v Združenih državah boljšanje nadaljevalo tako, kakor se je v poslednjih mesecih.

RUSIJA, NEMČIJA IN JAPONSKA

Na seji Osrednjega izvršilnega odbora sovjetske zveze je govoril: predsednik sveta ljudskih komisarjev Molotov o političnem položaju ter je dejal med drugim:

Prijateljski odnošaji med Rusijo in Nemčijo so sloneli na medsebojni želji po miru in po čim večjem gospodarskem sodelovanju, politika bojevitiga nemškega nacionalnega socializma pa se je skregala s tema načeloma in onemogoča ohranitev prijateljskih stikov med obema državama. Rusija je tudi napram Japonski vedno imela najbolj miroljubne namene, imperialistični japonski militarizem pa grozi z napadom in z vojno. Rusija spričo teh groženj ne more zapreti oči in se delati, kakor da nič ne vidi, posebno še, ki ji pripada naloga, da skrbi za ohranitev miru na Daljnem Vzhodu.

Molotov je govoril tudi o prijateljskem sodelovanju s Francijo ter je izjavil, da obeta to sodelovanje mnogo za bodočnost.

Ob neki drugi priliki je o istih vprašanjih govoril tudi komisar za zunanje zadeve Litvinov. Tudi on je naglašal, da je izboljšanje odnošajev z Nemčijo in Japonsko nemogoče, če se ti dve državi ne bosta odpovedali svojim neprijaznim namenom napram Rusiji. O priznanju sovjetske vlade s strani Združenih držav Severne Amerike je Litvinov dejal, da pomeni to priznanje kapitalizacijo poslednje velike kapitalistične trdnjave in da bo mnogo pripomoglo k utrditvi miru na svetu.

26 milijonov vreč kave so uničili, vrgli v morje ali pa zažgali, v Brazilu od leta 1931. do konca pravkar minulega leta. Samo v letu 1933. je bilo uničenih nič manj ko 13 milijonov in 910 tisoč vreč kave.

Veliko ponarejevalsko afero so izsledili v Franciji. Neki Stavinsky je s falzificiranjem bonov bayonske občine prisleparil več sto tisoč frankov. Slepjar je pobegnil in ga policija maljivo išče.

Predsednika francoske vlade Chauvignona oblegajo novinarji

DROBNE VESTI

V New Yorku so imeli pred dnevi takšen hud mraz, da že celih šestnajst let ne pominjajo podobnega. Toploter je kazal 6 stopenj Farenheita pod ničlo, kar je po Celsiju približno 21 stopenj pod ničlo.

Zenske bodo smele voliti pri občinskih volitvah v Čileju. To pravico jim je podelil novi zakon, po katerem se bodo smeli udeleževati pri volitvah za občinske svete tudi tujci.

Strogo obsodbo je izreklo turinsko sodišče rroti Silviju Merighiju, ki je raznim osebam razposlal po pošti razstreliva, ki so se pri odpiranju zabohčev razpočila ter jih ranila. Zaslišanih je bilo 143 prič in je oškodovance zastopalo 15 odvetnikov. Mož je dobil 25 let ječe, pa je bil poleg tega obsojen, da plača prizadetim skoro osemsto tisoč lir odškodnine.

Luis Companys je bil izvoljen za veliko večino za novega predsednika katalonske "generalitete" in je že prevzel posle pokojnega Macija.

Nov tiskovni zakon so objavili v Nemčiji. Novinar bo odslej smel biti le oni, ki je nemški državljan, uživa vse državljanske pravice, je arijskega pokolenja ter ni poročen z nearijsko ženo; imeti mora najmanj 21 let in biti usposobljen. Le v izjemnih slučajih in z dovoljenjem ministra za propagando, se bodo smeli udeleževati kot novinarji tudi tujci in pripadniki drugih ras.

Novo zaroto so razkrili v Chileju, kakor zagotavlja policija. V Santiagu je bilo izvršenih mnogo aretacij. Oblasti pravijo, da sta zapletena v to zadevo tudi bivši diktator Ibáñez in polkovnik Marmaduke Grove. Poslednjega so aretirali.

Velik vihar, ki je povzročil več milijonov dolarjev škode, poplavljal obširna zemljišča in zahteval mnogo človeških življenj, je divjal pretekli torek v Kaliforniji.

V Lizboni so neznanci sneli s tamošnjega nemškega konzulata novo fašistično zastavo s kljukastim križem ter jo na ulici zažgali. Preden je prišla policija, so jo že odkurili.

Andorsko vojsko, ki šteje, kar se poveljniškega štaba tiče, enega polkovnika, štiri oficirje in šest podčastnikov, bodo sedaj reorganizirali. Poleg redne vojske hočejo ustanoviti še posebno milico, kateri bodo morali pripadati vsi zreli moški.

Egiptotog Weigall je te dni umrl v Londonu. Bil je eden izmed tistih, ki so bili prisotni, ko se je odprla grobnica faraona Tutankamena. Pred njim je umrlo že 19 oseb, ki so se bile udeležile takratnih raziskavanj, pa zato govorijo sedaj o "dvajseti Tutankamenovi žrtvi" vsi oni, ki verujejo v staro egiptovsko izročilo, da leži prokletstvo nad vsakim, ki je motil posmrtno spanje faraonovo.

Slovenske knjige

V naši upravi so na prodaj sledeče slovenske knjige:

Baukart: Slovenski Robinson, povest, trdo vez.	1.20
Dimnik: Kralj Aleksander, trdo vez.	3.—
Gangl: Sin, drama trdo vez.	1.80
" Beli rojaki, črtice.	1.50
Golar: Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd.	2.—
" Pastirjeva nevesta, povesti in romane, trdo vez.	1.60
Jelenec: Spomini 1914—1918, trdo vez.	3.—
Jug: Izseljenec.	1.50
Kellermann: Tunel, roman.	2.—
Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman.	1.50
Pugelj: Zakonci, trdo vez.	1.80
Poljanec: Sisto e Sesto, povest iz Abrucev.	0.90
Rape: Tisoč in ena noč, trdo vez.	4.—
Sič: Narodne noše.	2.—
Šilih: Nekoč je bilo jezero, bajka, trdo vez.	3.—
Vaštetova: Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez.	2.—
Zorec: Pomenki.	1.20
" Zmote in konec gospodične Pavle.	1.20
Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez.	2.50
Ročni spisovnik; obrtna, trgovska in ljubavna pisma.	1.—
Tolazba dušam v vicah, molitvenik.	1.50
Marija kraljica src, molitvenik.	2.—

OPOZORILO

Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

ZA KRATEK ČAS

Posvetil mu je

Nečak — močno zadolžen: „Če se mi ponesreči, da spravim skupaj tisoč dinarjev, se moram ustreliti. Stric! Ali smem pričakovati vaše pomoči?“

Stric: „Mi je prav žal; nimam nobenega revolverja.“

Protiukrepi

Gašper: „Kaj pa režeš iz časopisa?“

Ožbott: „Eh, tole zadevo z zakonskim možem, ki je bil brez nadaljnega sodnijsko ločen od svoje žene, ki mu je neprestano preiskovala žep.“

Gašper: „In kaj hočeš s tem izrezkom?“

Ožbott: „Vtaknil si ga bom v žep.“

VREDNOST DENARJA

Objavljali bomo odslej proste in uredne tečaje, nanašajoče se na četrtek vsakega tedna. Prosti tečaji so od tukajšnjega zavoda "Banco Germánico".

Računali so v četrtek	po tečaju	prostem	uradnem
100 dinarjev	9.90	8.90	
100 lir	34.70	29.40	
100 šilingov	76.90	61.65	
1 funt šterling	21.40	18.17	
100 fr. frankov	25.90	21.91	
100 čsl. kron	19.90	16.61	
100 dolarjev	417.00	352.87	

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope bodo prispeli:

- V januarju
- 7. Marquesa
 - 9. C. Santo Tomé — Sierra Salvada
 - 10. American Legión
 - 12. Augustus — Oronia
 - 13. Buenos Aires Marú

Proti Evropi bodo odpšli:

- V januarju
- 6. Groix — North, Prince
 - 11. Avila Star — High, Brigade
 - 12. Gral. Artigas — C. Rivadavia
 - 16. Un. Grange — Augustus

MALI OGLASI

TRADUCTORA PUBLICA NACIONAL
Milica D. Hočevar
dipl. na tuk. univerzi, se priporoča za vsako-vrstne prevode dokumentov in kakršnihkoli drugih listin. Prevodi so pravomočni pred tuk. oblastmi.
Tucumán 586, U. T. 31 Retiro 3168

SIVILJA — MODISTKA
izdeluje po najnovejši modi suknje, jopiče, obleke fantazija in plesne toalete.
MARIJA KOJANEC
CALDAS 1370 dpt. 3 (nasproti nemškega pokopališča Chacarita).

ČREVLJARICA
Izdelujem in popravljam vsake vrste črevljev. Delo z jamčeno. Priporoča se Anton Lukač, Maturin 2756 (dve kvadri od postaje La Paternal) U. T. 59 La Paternal 4090.

FOTO "DOCK SUD"
Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275, Dock Sud

PRVOVRSTNA KROJAČNICA
Ako želite biti dobro in moderno oblečeni, obrnite se na
Andreja Benčino
Calle Cnel. Niceto Vega 6014. Izstopite na ul. Rivera in Dorrego. Nahajamo se med Dorrego in Arévalo.

KROJAČNICA IN TRGOVINA
raznovrstnega blaga se priporoča
SEBASTIAN MOZETIČ
Osorio 5025 — Paternal

Predsednik nemške republike maršal Hindenburg pregleduje vrste nemških vojakov

Hotel Balcánico

Lastniki bratje Veljanovič
25 DE MAYO 724
U. T. 81 (Retiro) 3727
Buenos Aires

Zdrave in zračne sobe za posamezne goste in za družine. Prvovrstna postrežba in zmerne cene

Restavracija v prvem nadstropju

Dobra pijača in zdrava domača hrana. Jogurt